

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2017. gada 6. novembrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Jānis Neimanis un Daiga Rezevska,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 165/2017),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzēja lūdz Satversmes tiesu atzīt Civilprocesa likuma 363.⁸ panta astoto daļu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 2010. gada 31. oktobrim), ciktāl tā attiecas uz maksātnespējas administratora tiesībām pārsūdzēt tiesas lēmumu, ar kuru administrators tiek atcelts no maksātnespējas procesa (turpmāk – apstrīdētā norma), par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu attiecībā uz Pieteikuma iesniedzēju no 2010. gada 31. oktobra.

2. Apstrīdētā norma noteica: „Tiesas lēmums par pieteikuma un sūdzības izskatīšanu nav pārsūdzams, izņemot gadījumu, kad tiesa pieņem lēmumu par nekustamā īpašuma izsoles akta apstiprināšanu un maksātnespējas atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā. Pārsūdzams ir arī tāds lēmums, ar kuru noraidīts pieteikums par nekustamā īpašuma izsoles akta apstiprināšanu un maksātnespējas atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā, kā arī lēmums, ar kuru tiesa atzinusi izsoli par spēkā neesošu. Apelācijas instances tiesas lēmums jautājumos par nekustamā īpašuma izsoles akta apstiprināšanu un maksātnespējas atzīmes dzēšanu zemesgrāmatā nav pārsūdzams.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punkts noteic, ka persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka apstrīdētā norma ir liegusi viņai kā maksātnespējas procesa administratorei tiesības pārsūdzēt tiesas lēmumu daļā, ar kuru viņa atcelta no administratora pienākumu pildīšanas komercsabiedrības maksātnespējas procesā pēc Maksātnespējas administrācijas pieteikuma. Pieteikuma iesniedzēja ir norādījusi uz viņai Satversmē noteikto pamattiesību iespējamo aizskārumu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 4. punkts noteic, ka Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu, ja pieteikums iesniegts par jau izspriestu prasījumu.

Satversmes tiesa 2015. gada 12. martā ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2014-23-01 „Par Civilprocesa likuma 363.⁸ panta astotās daļas (redakcijā, kas

bija spēkā līdz 2010. gada 31. oktobrim), ciktāl tā attiecas uz maksātnespējas administratora tiesībām pārsūdzēt tiesas lēmumu, ar kuru administrators tiek atcelts no maksātnespējas procesa, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. pantam” (turpmāk – lieta Nr. 2014-23-01). Satversmes tiesa secināja, ka apstrīdētajā normā ietvertais tiesas lēmums par administratora atcelšanu nav tāds nolēmums, kura pārsūdzības nodrošināšana būtu likumdevēja pienākums (*sk. Satversmes tiesas 2015. gada 12. marta sprieduma lietā Nr. 2014-23-01 14. punktu*). Minētajā lietā apstrīdētā norma tika atzīta par atbilstošu Satversmes 92. panta pirmajam teikumam.

Pieteikuma iesniedzējas prasījums atzīt apstrīdēto normu par neatbilstošu Satversmes 92. panta pirmajam teikumam „attiecībā uz gadījumiem, ja administratora atcelšana notikusi ārpus tiesas sēdes” norāda uz izskatāmā gadījuma faktiskajiem apstākļiem, nevis apstrīdētās normas saturu. Lietā Nr. 2014-23-01 tika izvērtētas visas apstrīdētajā normā ietvertās iespējamās tiesiskās situācijas attiecībā uz administratora atcelšanu, tostarp arī tā, kurā atrodas Pieteikuma iesniedzēja izskatāmā jautājuma sakarā. Tādējādi pēc būtības pieteikumā ietvertais prasījums jau ir izspriests. Pieteikuma iesniedzēja nav norādījusi argumentus tam, ka pieteikums nebūtu iesniegts par jau izspriestu prasījumu.

Satversmes tiesas nolēmumos ir atzīts, ka, pastāvot būtiskiem jauniem apstākļiem, Satversmes tiesa var izvērtēt tādu prasījumu, kas jau reiz ir izspriests (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2006. gada 15. jūnija sprieduma lietā Nr. 2005-13-0106 10.1. un 10.3. punktu*). Tomēr Pieteikuma iesniedzēja nav norādījusi uz tādiem būtiskiem jauniem apstākļiem, kuru dēļ Satversmes tiesai būtu vēlreiz jāvērtē tādas Civilprocesa likuma normas atbilstība Satversmes 92. panta pirmajam teikumam, kas liedz administratoram pārsūdzēt tiesas lēmumu, ar kuru viņš atcelts no pienākumu pildīšanas maksātnespējas procesā pēc Maksātnespējas administrācijas pieteikuma.

Līdz ar to Satversmes tiesas kolēģija ir tiesīga atteikties ierosināt lietu.

7. Papildus tam Satversmes tiesas kolēģija norāda, ka vēršanās pie prokurora ar lūgumu iesniegt protestu par tiesas lēmumu nav uzskatāma par vispārējo tiesību aizsardzības līdzekli Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas izpratnē (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2. kolēģijas 2015. gada 20. augusta lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu pēc pieteikuma Nr. 132/2015*). Tādējādi Satversmes tiesas likumā noteiktais sešu mēnešu termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai nav skaitāms no Pieteikuma iesniedzējas

norādītā brīža, kad pieņemts Augstākās tiesas Civillietu departamenta rīcības sēdes (datums) lēmums lietā (numurs) par atteikšanos ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar prokurora protestu par Rīgas rajona tiesas tiesneša (datums) lēmumu.

Pieteikuma iesniedzēja varēja paļauties uz to, ka Rīgas rajona tiesas (datums) lēmumā ietvertā norāde, ka tas ir pārsūdzams daļā, ar kuru Pieteikuma iesniedzēja atcelta no administratora pienākumu pildīšanas pēc Maksātnešpējas administrācijas pieteikuma, ir tiesiska. Satversmes tiesas likumā noteiktais sešu mēnešu termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai bija skaitāms no Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas (datums) lēmuma lietā (numurs) pieņemšanas brīža. Līdz ar to minētais termiņš ir beidzies (datums), savukārt pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2017. gada 4. oktobrī.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 4. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 165/2017).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 4. kolēģijas priekšsēdētājs

A. Laviņš